

Reus, ¿capital cultural?

FOTO: CLAUDI ARNAVAT I VILARÓ

Quan fas anar la paraula cultura sempre hi ha aquella temença de no utilitzar-la en el seu sentit exacte, perquè dir cultura té un abast molt més ampli del que posseeix l'espai al qual ens referim la majoria de les vegades. Però, vaja; ja ens entenem al capdevall. Si ara afirmo que Reus és, també, capital cultural d'aquella comarca que l'utilitza com a plaça major, es fa clar que penso, en tot cas, en un tipus determinat de fets culturals i en uns esdeveniments de cultura que, si tenen lloc aquí, es poden trobar a l'abast d'un nombre de persones que viuen en poblacions pròximes a Reus.

Hi ha molts actes i moltes actuacions que necessiten un gruix de públic que difícilment es pot trobar en tots els nuclis urbans. Aquest agrupament de gent estable que Reus, en aquest cas proporciona, fa de plataforma propícia, en una dimensió només referida a la quantitat, al nombre. Per veure un tipus de teatre i de cinema amb una periodicitat freqüent i d'una qualitat o oportunitat que demana un cost elevat, és obvi que cal anar a un centre que pugui ser comú i propici a tota una zona no necessàriament determinada ni sempre precisa. Reus, de molt temps, fa aquesta funció de punt de confluència. I els aficionats de la comarca o comarques es traslladen a Reus per anar, per exemple, al teatre i, també, per anar al cinema. Aquest fet es produeix, però, d'una forma quasi mecànica, gairebé per inèrcia i res aliè al mateix fet no l'estimula. La capital el rep, en tot cas, amb aparent indiferència. La generalització de l'automòbil familiar ha fet créixer el corrent, però el cert és que, des de fa moltes dècades, la gent de les comarques pròximes fan cap a Reus amb motiu d'algun fet cultural, d'algun espectacle remarcable. Tirant bastant enrera, em consta que, a finals del segle passat, bastants aficionats de la comarca agafaven el tren o el carro, encara que només fos una vegada a l'any, per venir a escoltar el tenor Constantí en els darrers temps

del Teatre Principal o, més tard, per veure alguna òpera, potser per la companyia italiana Granieri, al Teatre Fortuny. Penso que sempre que ha vingut a Reus l'Orfeó Català hi ha hagut molt personal de la comarca entre el públic.

Quan al final de la dècada dels anys vint, va fer cap aquell circ fabulós -amb cinc pistes- que es deia Krone i que va estar dues setmanes instal·lat a Reus, va passar per aquí gent de tota la vegueria. Tot això potser significa que Reus és, en un o altre grau, la capital cultural d'una certa regió i que ho és des de fa molts anys. Em sembla, però, que ens hauríem de preguntar si aquest **rol** el juguem d'una forma satisfactòria. O, simplement, hauríem de demanarnos quina responsabilitat tenim en el tema. ¿Hem de ser indiferents davant el fet o tenim l'obligació d'estimular-

lo per solidaritat cívica? De vegades, des del Centre de Lectura -concretament ho recordo de l'època del president Emili Argilaga, sense excloure'n d'altres possibles que desconec- es va intentar tímidament que l'entitat s'anés convertint, si s'acceptava, en l'ateneu popular de tota la població del Camp, més pròxima; a més de ser-ho de tota la població de Reus. El cert és que hi va haver més voluntat que acció, perquè tot té uns costos fabulosos i les collites sempre són migrades.

Jo no he cregut mai en aquella dita més o menys evangèlica, en la qual es parla de les segues abundants. En el terreny de la cultura popular, totes les anyades són dolentes i els graners sempre són buits.

XAVIER AMORÓS
ESCRIPTOR.